

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**QO‘CHQOR NORQOBIL HIKOYALARIDA XALQONA
SO‘ZLASHUV, IBORA VA MAQOLLARNING QO‘LLANISHI
(USE OF COLLOQUIAL SPEECH, IDIOMS AND PROVERBS IN
QO‘CHQOR NORQOBIL’S SHORT STORIES)**

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/HPCH7712

Normuminov Laziz Yuldosh o‘g‘li

O‘zbekiston Milliy universiteti

Jurnalistika va O‘zbek filologiyasi fakulteti

O‘zbek tilshunosligi kafedrası 2- kurs magistranti

Normuminovlaziz@99gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada Qo‘chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so‘zlashuv, ibora va maqollarning badiiy matndagi o‘rni hamda ularning estetik va milliy ruhni ifodalashdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Adib ijodida xalq tilining boy ifoda vositalaridan samarali foydalanish natijasida obrazlar tabiiyligi va milliy kolorit kuchaygani yoritiladi.

Kalit so‘zlar: Qo‘chqor Norqobil, xalqona so‘zlashuv, ibora, maqol, milliy ruh, lingvopoetika, badiiy nutq.

Annotation. This article analyzes the use of colloquial expressions, idioms, and proverbs in the short stories of Qo‘chqor Norqobil, focusing on their artistic and cultural significance. It explores how the author employs elements of folk speech to enhance naturalness and strengthen the national color of his narratives.

Keywords: Qo‘chqor Norqobil, colloquial speech, idioms, proverbs, national spirit, linguistic poetics, artistic language.

Bugungi o‘zbek adabiyotida xalq ruhiyatini, milliy qadriyatlarni va urf-odatlarni badiiy ifoda vositalari orqali tasvirlash alohida o‘rin tutadi. Adabiy tilning boyligi, ifoda imkoniyatlari hamda xalqona so‘zlashuv unsurlarining badiiy matnda o‘z o‘rnini topishi yozuvchining estetik mahorati va milliy tafakkur darajasini belgilaydi. Shu nuqtayi nazardan, zamonaviy o‘zbek hikoyachiligi namoyandalaridan biri — Qo‘chqor Norqobil ijodi xalq tili va badiiy ifodaning uyg‘unligiga asoslanganligi bilan alohida e‘tiborga loyiqdir.

Qo‘chqor Norqobil hikoyalarida xalq tilining jonli unsurlari — maqol, ibora, so‘z o‘yinlari, kinoyali ifodalar, tildagi xalqona ohanglar — matnga hayotiylik baxsh etadi. Adib asarlarida xalq nutqiga xos tabiiy soddalik, samimiylik va ichki ohang mavjud. Bu uslub yozuvchining xalq ruhiyatini chuqur bilishi, xalq tafakkuriga tayanib yozish mahoratini ko‘rsatadi.

O‘zbek nasrida xalqona so‘zlashuvga murojaat qilish yozuvchi uchun badiiy realizmni kuchaytiruvchi muhim usullardan biridir. Xalq tili — xalq ruhining ifodasi, millat xotirasining so‘zdagi shaklidir. [Quronov,2011: 45] ta’kidlaganidek,

xalq tili badiiy tilning asosiy manbai bo‘lib, yozuvchi xalq so‘z boyligini o‘z ijodiy laboratoriyasida qayta ishlaydi.

Qo‘chqor Norqobil ana shunday yozuvchilardan biri. Uning hikoyalarida xalqona so‘zlashuv matnning tabiiyligini oshiradi, qahramonlar nutqini hayotiy qiladi. Masalan, “Ostonada”, “Ona” va “Yurak sadosi” hikoyalarida qahramonlar bir-biriga “bo‘laveradi-da”, “baraka topgur”, “eh, odamzod”, “ko‘nglim yorishib ketdi” kabi ifodalar bilan murojaat qiladi. Bu iboralar o‘quvchida hayotiylik, samimiyat tuyg‘usini uyg‘otadi.

Adib asarlarida xalq iboralari faqat til bezagi emas, balki badiiy mazmunning asosiy qatlamidir. “Ko‘ngli g‘ash bo‘ldi”, “bo‘g‘ziga bir narsa tiqildi”, “ko‘zlari chaqnab ketdi” kabi frazeologizmlar qahramonning ichki kechinmasini so‘zsis ifodalaydi. Ular tildagi emotsional kuchni oshiradi, o‘quvchining qalbiga bevosita ta’sir qiladi.

Qo‘chqor Norqobil frazeologik birliklardan ijodiy foydalanadi — u ba’zida ularni o‘zgartiradi, so‘z o‘yinlari bilan boyitadi, natijada yangi ma’no paydo bo‘ladi. Masalan, “ko‘zlari jimirlab kuldi” iborasi nafaqat quvonchni, balki mehr, iliqlik va yumshoqlikni ham ifodalaydi. Bu yozuvchining lingvopoetik mahoratini ko‘rsatadi.

Maqollar xalq donishmandligining ifodasidir. Ular badiiy matnda falsafiy qatlamni chuqurlashtiradi. Qo‘chqor Norqobil asarlarida maqollar odatda qahramon nutqi yoki ichki monologda tabiiy tarzda paydo bo‘ladi.

Masalan, “Yaxshilik qil, dengizga tashla, xalq bilmasa ham Xudo biladi”, yoki “Ko‘p bilgan emas, ko‘p ko‘rgan biladi” kabi maqollar nafaqat axloqiy g‘oyani, balki hikoyaning falsafiy asosini belgilaydi.

Adib maqollarni matnga sun‘iy kiritmaydi — ular tabiiy muloqotda, hayotiy vaziyatda paydo bo‘ladi. Natijada asar milliy ruh, xalq donoligi bilan to‘yinadi.

Lingvopoetik tahlil shuni ko‘rsatadiki, Qo‘chqor Norqobilning badiiy tili xalq tili bilan uzviy bog‘liq. Uning asarlarida shevaga xos so‘zlar, xalqona murojaatlar, so‘z o‘yinlari ko‘p uchraydi. Bu yozuvchining milliylikni tildagi ohang orqali yaratish mahoratini ko‘rsatadi.

Masalan, “Ona” hikoyasida onaning duosi, “Yurak sadosi”da qariyaning nasihati xalq tili, xalq ruhining jonli ohangida berilgan. Adib o‘z asarlarida milliy ruhni so‘z orqali uyg‘otadi. (Rasulov, 2010: 78) yozganidek, xalq tili — milliy o‘zlikning eng muhim belgisi.

Qo‘chqor Norqobil hikoyalarining eng diqqatga sazovor jihatlaridan biri bu — dialoglar tizimidir. Yozuvchi qahramonlar o‘rtasidagi muloqotni xalqona tilda qurish orqali ularning xarakterini ochadi. Har bir qahramonning nutq uslubi uning yoshiga, kasbiga, hayotiy tajribasiga mos ravishda shakllanadi. Masalan, “Ona” hikoyasida ona va o‘g‘il o‘rtasidagi suhbatlarda mehr bilan g‘urur, minnatdorlik bilan iztirob bir ohangda uyg‘unlashadi.

Bu holat o‘zbek xalqining muloqot madaniyatini, avlodlar o‘rtasidagi iliq, ammo oraliq masofani saqlovchi nutq me’yorlarini yoritadi. Shu tarzda yozuvchi xalqona nutqning suhbatdagi estetik funksiyasini amalda ko‘rsatadi.

Yozuvchi personajlarning og‘zaki nutqini soddalik bilan berarkan, ayni paytda tildagi poetik qatlamni saqlaydi. U xalq so‘zlashuviga xos tovush o‘zgarishlari, ta’kidlovchi qo‘shimchalar, dialog ohanglarini bevosita yozma shaklda jonlantiradi:

“Qo‘y-e, bola, hayot shunaqa-da... odamzod har narsani ko‘radi.”

Bunday misralar nafaqat tildagi tabiiylikni, balki nutq madaniyati va xalq mentalitetini ham ifodalaydi.

Qo‘chqor Norqobil ijodida maqollar ba‘zan muallif pozitsiyasining tugal ifodasi sifatida ham xizmat qiladi. Yozuvchi ularni keltirayotganda, faqat xalq so‘zini takrorlamaydi, balki unga badiiy kontekst beradi. Masalan, “Ko‘p ko‘rgan ko‘p biladi” degan maqol hikoya yakunida keltirilgan bo‘lsa, u asarning asosiy g‘oyasini ramziy tarzda mustahkamlaydi.

Ba‘zi hollarda yozuvchi maqolni o‘zgartirib, uni yangi ma’noda ishlatadi. Bu usul xalq og‘zaki ijodining zamonaviy talqini bo‘lib, yozuvchining individual uslubini shakllantiradi.

Maqol va hikmatli so‘zlar orqali yozuvchi hayotning ma’naviy mohiyatini, insoniy qadriyatlarni, vijdon, sadoqat, sabr kabi fazilatlarni targ‘ib qiladi. Shu bois Qo‘chqor Norqobilning asarlari nafaqat badiiy jihatdan, balki tarbiyaviy ahamiyat jihatidan ham qadrlanadi.

Shuningdek, yozuvchi xalq donoligini har bir holatga moslashtirib, zamonaviy odamning ruhiy dunyosiga tatbiq etadi. Bu usul adibga xalq tili orqali zamonaviy inson muammolarini ifodalash imkonini beradi.

Lingvopoetika nuqtayi nazaridan, Qo‘chqor Norqobil asarlaridagi xalqona so‘zlashuv tilning semantik, stilistik va pragmatik qatlamlarini uyg‘unlashtirgan murakkab tizimdir. Har bir ibora yoki maqol matnda shunchaki til bezagi emas, balki muayyan emosional yuk va badiiy ma’noga ega.

Masalan, “ko‘zlari jimirlab kuldi” iborasi semantik jihatdan “quvonch”, “yumshoqlik” va “mehr” ma’nolarini birlashtiradi, stilistik jihatdan esa yozuvchining obrazni vizual tasvirlash mahoratini namoyon etadi. Shunday qilib, xalqona ifoda usullari lingvopoetik tizimning markazida turadi.

Bundan tashqari, yozuvchi o‘z asarlarida fonetik darajadagi xalqona ohanglarni, ya’ni dialekt so‘zlar, taqlidiy tovushlar, urg‘u o‘zgarishlarini mahorat bilan ishlatadi. Bu, bir tomondan, matnga hayotiy ohang kiritsa, ikkinchi tomondan, o‘quvchi tafakkurida xalq nutqining jonli obrazini uyg‘otadi.

Adabiyotshunos olimlar (masalan, D. Quronov va A. Rasulov) ta’kidlaganidek, badiiy tilning asosiy kuchi — milliy ruhni til orqali yaratishdadir. Qo‘chqor Norqobil esa bu nazariy tamoyilni amalda mukammal ro‘yobga chiqargan ijodkorlardan biridir.

Xulosa. Qo‘chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so‘zlashuv, ibora va maqollar yozuvchining badiiy uslubini belgilovchi asosiy omillardandir. Adib xalq tili orqali hayotiylik, samimiyat va milliylikni uyg‘unlashtira olgan. U xalq nutqining boyligini, maqollar va iboralarning semantik kuchini badiiy tilda qayta yaratgan.

Yozuvchining tili o'zbek xalqining madaniy xotirasini, ruhiyatini va hayot falsafasini aks ettiradi. Shu bois Qo'chqor Norqobil ijodi o'zbek adabiyotida xalqona so'zlashuv madaniyatining yuksak namunasi sifatida qadrlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abduazizov A. Til va uslub masalalari. – Toshkent: Fan, 2002.
2. Aliqulov S. O'zbek tilining frazeologiyasi. – Toshkent: O'qituvchi, 1996.
3. Bekmurodov M. O'zbek adabiy tili tarixidan. – Toshkent: Fan, 2005.
4. Jo'rayev A. O'zbek nasrida xalqona nutq va uslub. – Toshkent: Universitet, 2012.
5. Norqobil Q. Yurak sadosi. – Toshkent: Yozuvchi, 2015.
6. Norqobil Q. Ostonada. – Toshkent: Adabiyot, 2018.
7. Quronov D. Adabiy til va badiiy nutq. – Toshkent: Akademnashr, 2011.
8. Rasulov A. Til va badiiyat: lingvopoetik tahlillar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2010.
9. Rustamov A. O'zbek tili stilistikasi asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2001.
10. To'xliyev B. Badiiy matn tahlili asoslari. – Toshkent: Fan, 2004.
11. Xo'jayev R. O'zbek nasrida til va uslub masalalari. – Samarqand: Zarafshon, 2019.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774